

כיצד?

א. אם אמר הנודר: הרי עלי דבר זה כבשר מליח, כיון נסך —

אם פירש דבריו שבבשר מליח [בשר קרבן, הנמלח לפני הקטרתו], וביין נסך של שמים, המתנסך על גבי המזבח, נדר — אסור. כי הוא התפיס נדרו בדבר הנדור.

ואם פירש דבריו שבבשר קרבן או ביין נסך של עבודת כוכבים התפיס ונדר — מותר. כי הוא התפיס בדבר האסור.

ואם אמר לשון נדר סתם, שיחול לפי משמעות לשונו כמות שהיא — אסור.

והיינו, שספק נדרים להחמיר. (1)

ב. ואם אמר: הרי עלי כחרם —

אם כחרם של שמים — אסור, לפי שהוא קדוש לגבוה, והוא דבר הנדור.

ואם כחרם של כהנים — מותר, לפי שהמחרים דבר כ"חרם לכהנים", הרי הוא קדוש בקדושת הקדש רק עד לשעה שהוא ניתן לכהנים, אבל משהגיע לידי הכהנים הוא נעשה לחולין גמורים.

ואם סתם נדר, שיחול הנדר כמו משמעות לשונו — אסור.

ג. הרי עלי כמעשר —

אם כמעשר בהמה נדר — אסור. (2)

ואם כמעשר ראשון של גורן — מותר.

לפי שהמעשר מותר באכילה, ואין בו אלא דין נתינה ללוי.

ואם סתם — אסור.

ד. הרי עלי כתרומה —

אם כ"תרומת הלשכה", הנתרמת מתוך כספי מחצית השקל אל תוך שלש קופות כדי לקנות ממנה קרבנות ציבור, והיא דבר הנדור, נדר — אסור.

ואם כתרומה של גורן — מותר. (3)

ואם סתם — אסור,

דברי רבי מאיר.

רבי יהודה אומר: סתם "תרומה" —

כשעובר העשירי תחת השבט גם מבלי שיקדישו, בכל זאת הוא נקרא דבר הנדור, היות ויכול למנותו בתורת עשירי מבלי העברה תחת השבט. ולכן הוא בגדר דבר הנדור גם אם לא הקדישו אותו אלא עבר עשירי תחת השבט.

3. לעיל התבאר מדוע אין התרומה נחשבת דבר הנדור. והריטב"א כאן חזר וכתב את הסברו, שאין הטבל אסור אלא מכח התרומה שבתוכו, ונמצא שהפרשת התרומה מן הטבל אינה אוסרת

שבועתו מחמת שבועתו הראשונה, לא תחול השבועה השניה כלל.

עיי' ביאור הענין בחידושי רבי שמואל סימן יא.

1. והאיסור הוא בגדר ספק, ולא בתורת ודאי, עיי' בביאור הענין בשיעורי רבי שמואל על הדף!

2. ואף על פי שמעשר בהמה חל מאליו,